

U budimpeštanskom HOŠIG-u otkrivena spomen-ploča Draženu Petroviću

FOTO: KRISTINA GOHER

4. – 5. stranica

Parlamentarni izbori

3. stranica

41. Hrvatski bal Koljnofa

11. stranica

VIII. Utrka „Mura”

14. stranica

Komentar

Hrabro stali

Prošlog petka u Budimpešti su prosvjedovali srednjoškolci zbog nezadovoljstva u obrazovanju. Možda to uopće nije čudno da učenik nije zadovoljan školom jer većina njih ne voli učiti, ali ovaj put se radilo baš o suprotnome. Na njihovim pločicama bilo je napisano „Želimo kvalitetno znanje!“, „Pravedno, demokratično, moderno obrazovanje!“ Zadivljena sam, tako mladi i tako svjesni da njihova sudbina ovisi o njima samima, svjesni svog položaja, razmišljaju o demokraciji, o pravednosti i važnosti pravog i konkurentnog znanja. Tako mladi, a ipak tako hrabro stali pred uperene kamere, izrekli svoje mišljenje o obrazovanju u kojem su oni najveći sudionici. Premda je na nekim pločicama bilo napisano „Osjećam da sam sve gluplji“, vjerujem da nije tako (međutim boje se toga) jer prosvjednici dobro shvaćaju probleme današnjeg obrazovanja, u kojem je važnija kvantiteta od kvalitete, u kojem su mladi izloženi sve većem stresu zbog velikoga broja sati, neispavanosti, koji će rezultirati vječno umorne, bolesne mlade ljude. Zadivljena sam i time što su unatoč svojoj dobi (mnogi još nisu ni punoljetni) uspjeli organizirati prosvjed s više tisuća sudionika, gdje su se kulturno ponašali, nikoga nisu osobno vrijeđali, nego privukli pozornost na one teškoće o kojima se već razgovaralo i otprije. Velika je to hrabrost od naraštaja koji još nema previše iskustva, ali se osjeća nezadovoljno, nesretno u školi, u ustanovi gdje bi im se morali otvoriti vidici i želja za daljnjim znanjem. Rečeno je da to nije prosvjed protiv nečega, nego za bolje, modernije i pravednije obrazovanje, tj. žele učene, inteligentne građane za našu zemlju u kojoj će mladi željeti živjeti, a ne odlaziti u inozemstvo. Srednjoškolci su u dvanaest točaka saželi svoje zahtjeve koji se vežu uz demokratsko, moderno obrazovanje. Bilo je lijepo čuti mišljenje učenika elitne gimnazije, koji unatoč tomu što osobno imaju dobre uvjete, misle i na one koji to nemaju i traže pravednije obrazovanje. Jednako tako mladi su izjavili da je način podučavanja zastario, učenje se najčešće svodi na štrebanje preopširnoga gradiva (obrazovanje se temelji na to), što se ubrzo zaboravlja. Mladi ništa drugo ne žele nego da imaju kvalitetno obrazovanje sa suvremenim metodama, u kojem su i oni, a i nastavnici motivirani. Iza svojih uvjerenja hrabro su stali iako su neki prosvjed komentirali da je to bilo okupljanje rulje, koja želi samo markirati.

beta

Glasnikov tjedan

Zakonske okvire parlamentarnim izborima – koji će se u Mađarskoj održati 8. travnja – daju ovi zakoni: Temeljni zakon Mađarske (*Ustav*), 2011. évi CCIII, zakon o izboru parlamentarnih zastupnika..., 2013. évi XXXVI. zakon o izbornom tijeku..., 2013. évi LXXXVII, zakon o troškovima izborne kampanje parlamentarnih zastupnika, državnoj potpori, njezinu obračunu..., 17/2013 (VII. 17) KIM, odredbe u svezi sa središnjim registrom birača..., te odredbama Ministarstva pravosuđa glede odvijanja parlamentarnih izbora i rokovima vezanim uz iste.

U Mađarski parlament birat će se 199 zastupnika, od čega 106 u izbornim jedinicama, i 93 s državnih lista, uz predstavnike narodnosti. Ako narodnosna lista, ne osvoji potreban broj glasova za mandat (koji ulazi u broj 93), a za to je prema izlaznosti birača na parlamentarne izbore 2014. godine bilo potrebno od 23 do 25 tisuća glasova, četvrtina glasova jednog zastupničkog mandata, onda će data narodnost imati glasnogovornički mandat. Za ostvarivanje glasnogovorničkog mandata dovoljan je i jedan valjani glas za narodnosnu listu, a prvi s liste osvaja glasnogovornički mandat.

Narodnosnu listu imaju pravo (ne moraju ga iskoristiti) postaviti isključivo državne samouprave 13 ustavom priznatih narodnosti u Mađarskoj, tako i Hrvatska državna samouprava. Do 19. siječnja 2018., po podatcima Državnog izbornog povjerenstva, ove su državne samouprave prijavile svoje liste za parlamentarne izbore: njemačka, romska, rusinska, srp-

ska, grčka. Kandidat na narodnosnoj listi može biti bilo koji građanin Mađarske koji je upisan u birački popis dane narodnosti (birački popis za parlamentarne izbore), a kojeg na listu predloži netko od zastupnika državnih samouprava na sjednici kada se sastavlja lista. Na listi mora biti najmanje tri kandidata, a može ih biti i preko dvadeset (na njemačkoj listi za parlamentarne izbore 2018. ima 28, a primjerice na slovačkoj listi svega pet kandidata). Pojedine državne samouprave svojim statutom i drugim aktima mogu odrediti procesualni način sastavljanja liste. Sve one organizacije koje žele sudjelovati na izborima, listu mogu prijaviti najkasnije do 6. ožujka, izborna promidžba započinje 17. veljače i traje do 8. travnja.

Za postavljanje narodnosne liste potreban je 1 % preporuka od broja birača upisanih u dani narodnosni birački popis, ali najviše 1500 potpisanih preporuka.

Postavljači narodnosne liste mogu od Državnog izbornog povjerenstva tražiti uvid u popis birača, prvi put ako je lista već prijavljena 5. ožujka, i drugi put 27. ožujka. Birači koji se upišu u narodnosni birački popis imaju pravo prilikom upisa zabraniti

javnost davanja osobnih podataka.

Financiranje troškova kampanje državnih narodnosnih samouprava koje su postavile listu sastoji se iz dva dijela: visina I. dijela ovisi o broju upisanih birača u dani narodnosni birački popis za parlamentarne izbore, a veličina II. dijela ista je za sve postavljачe narodnosnih lista. U narodnosni birački popis (svoje narodnosti) za parlamentarne izbore 2018. birači se mogu upisati najkasnije do 24. ožujka do 16 sati, ako to nisu učinili do tada, naime popis je stalno otvoren od parlamentarnih izbora 2014. godine.

Branka Pavić Blažetin

Postavljači narodnosne liste mogu od Državnog izbornog povjerenstva tražiti uvid u popis birača, prvi put ako je lista već prijavljena 5. ožujka, i drugi put 27. ožujka. Birači koji se upišu u narodnosni birački popis imaju pravo prilikom upisa zabraniti javnost davanja osobnih podataka.

Parlamentarni izbori 2018 – 8. travnja

najvažniji rokovi

9. veljače

OBAVIJEST – Umalo 7,9 milijuna građana s biračkim pravom nakon 9. veljače moraju primiti obavijest o uzimanju na birački popis. Onaj tko ne dobije obavijest, treba je tražiti kod bilježnika (u mjesnome biračkom uredu).

17. veljače

POČETAK IZBORNE PROMIDŽBE – Izborna promidžba počinje 50 dana prije izbora, dakle 17. veljače, to znači da sredstva kojima se za to mogu koristiti i obračunati, mogu se potrošiti u tom razdoblju.

nog okruga. Izorno povjerenstvo odlučuje o uzimanju kandidata u popis.

6. ožujka

DRŽAVNA LISTA – Državnu listu može postaviti ona stranka koja je u najmanje sedam županija i glavnome gradu postavila najmanje 27 samostalnih pojedinačnih kandidata. Listu može postaviti i državna narodnosna samouprava, za to je potrebna preporuka najmanje jednog postotka građana birača upisanih u narodnosni birački popis. Državne se liste moraju prijaviti Nacionalnom izbornom povjerenstvu najkasnije do 6. ožujka.

31. ožujka

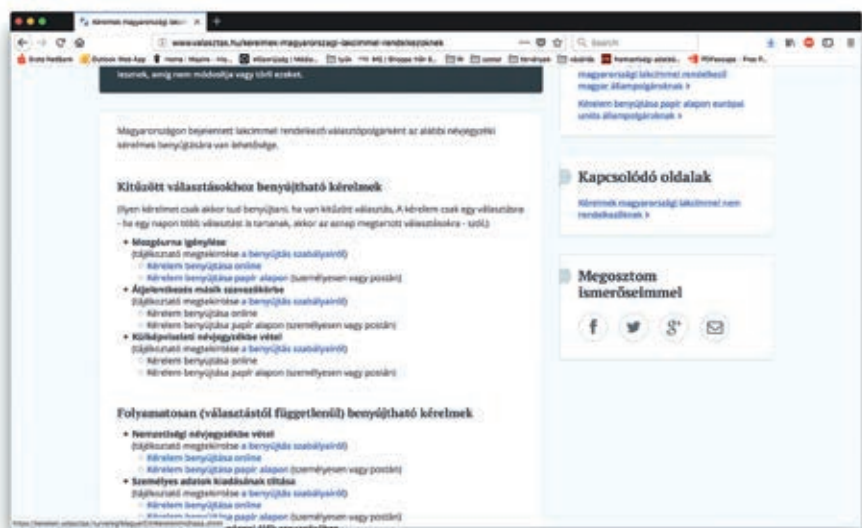
PRIJAVA NA BIRAČKI POPIS KOD INOZEMNIH PREDSTAVNIŠTAVA – Birači koji na dan izbora pribivaju u inozemstvu, mogu glasovati na veleposlanstvima i generalnim konzulatima Mađarske onda ako su se do 31. ožujka, do Velike subote, kod mjesnoga bilježnika prijavili u birački popis inozemnih predstavištava.

6. travnja

KRAJ PREPRIJAVE – Onaj tko na dan izbora ne pribiva u prebivalištu, ali se želi koristiti biračkim pravom u nekome drugom naselju u Mađarskoj, do 6. travnja može tražiti pretprijavu od mjesnog izbornog ureda u neko drugo naselje. I oni koji se pretprijave, i u odabranom naselju mogu glasovati za pojedinačne kandidata izvornoga prebivališta.

7. travnja

KRAJ GLASOVANJA U PISMU – Pošta državna lista postane pravomoćnom, izborni će ured prekograničnim biračima dostaviti biračke pakete, a birač će omotnicu koja sadrži njegov glas dostaviti predstavništvima do završetka glasovanja, ili u razdoblju koje stoji na raspolaganju za glasovanje u Mađarskoj, u bilo kojem izbornom uredu pojedinačnog okruga za parlamentarne izbore, ili putem pisma Nacionalnom izbornom povjerenstvu, u tome slučaju glas mora stići do polnoći 7. travnja.

5. ožujka

PRIKUPLJANJE PREPORUKA – U pojedinačnim izbornim okruzima za kandidaturu, po zakonu, potrebno je najmanje petsto preporuka građana birača s prebivalištem u danom izbornom okrugu, kandidati mogu prikupljati preporuke do 5. ožujka na obrascima za preporuku. Preporuke se moraju predati izbornom povjerenstvu danog izbor-

24. ožujka

PREKOGRANIČNI BIRAČKI POPIS – Na ovogodišnjim parlamentarnim izborima – jednako kao i na onima 2014. godine – mogu glasovati i mađarski državljani koji nemaju prebivalište u Mađarskoj. Oni se moraju upisati u središnji popis birača kod Nacionalnog izbornog povjerenstva do 24. ožujka.

Vlada Mađarske će u 2018. godini osigurati umalo 69 milijuna forinta za projekte u spomen na mađarske povijsne junake, te na tradiciju Zrinskih, saznaje se od Ministarstva ljudskih potencijala. Junaštvo Zrinskih može biti uzor i u današnjici, stoga će Vlada sigetske Dane Zrinskih, programe hrvatsko-mađarskih istraživanja, izdavanja potpomagati sa 65,9 milijuna forinta.

Prema planovima, Vlada će iduće godine izgraditi Muzej junaštva u Sigetetu za koji će osigurati 150 milijuna forinta. O njegovim će se sadržajima pobrinuti povjesničari, muzeolozi, a arhitekti će izraditi planove. Prema Vladi, u 21. stoljeću u kulturi nacionalnog spomena grad Sigetet treba, da bude grad mađarskog junaštva. Muzej će predstaviti mađarsko junaštvo od požunske borbe u 907. do 1956. godine. Nadalje, Ministarstvo ljudskih potencijala 192 milijuna forinta potpore dat će za obnovu sigetske crkve svetog Antuna Padovanskog. Ona je izgrađena 1730. g. na mjestu turske džamije.

„Uvijek dajem sve od sebe!“

Spomen-ploča Draženu Petroviću u HOŠIG-u

Dan 15. siječnja 2018. godine zlatnim se slovima upisuje u povijest budimpeštanskoga Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i đakškoga doma. Naime, toga dana u svečanim okvirima otkrivena je spomen-ploča i imenovana tjelesna dvorana po slavnome hrvatskom košarkašu Draženu Petroviću. Spomen-ploču Draženu Petroviću svečano su otkrili mati Dražena Petrovića Biserka i njegov stariji brat Aleksandar Aco Petrović, veleposlanik Republike Hrvatske u Mađarskoj Mladen Andrić i HOŠIG-ova ravnateljica Ana Gojtan.

Nesvakidašnji je prizor dočekao toga dana publiku u školskoj sportskoj dvorani, po švedskim ljestvama i zidovima majice crvene, plave i žute boje – što su nosili i svi polaznici škole – sa slavnim izjavom velikana hrvatske košarke Dražena Petrovića „Uvijek dajem sve od sebe!“, također i visoka platna s njegovim likom, a po središnjem platnu fotografije i videozapisi o njemu, te po sredini iznad zastava Hrvatske i Mađarske. Okupilo se na izniman događaj, naime u okviru svečanosti dvorana je imenovana po Draženu Petroviću, a također je otkrivena i spomen-ploča tomu košarkaškom Mozartu pri ulazu u zgradu dvorane. Nakon intoniranja hrvatske i mađarske himne plesačice skupine Tamburica lepršavo su zaplesale oko crnom svilom pokrivenoga čučućeg lika. U ljupkoj koreografiji profesorice Andreje Bálint isprepleteni su motivi hrvatskoga folklornoga blaga i suvremenoga plesa. I pri kraju djevojke su se spustile o tlo te iz sredine kruga uzdigla se košarkašica Sara Heljić sa zlatnom košarkaškom loptom u ruci. Povezujući nit između sljedećega dijela programa bila je košarkaška lopta, naime djevojke Kamila Szabados, Ksenija Arsenjeva i Mira Menjhart ulazile su na scenu vodeći košarkašku loptu, te zaplesale ritmički ples.

„Prošlo je 25 godina od smrti košarkaškog Mozarta, kako su prozvali Dražena Petrovića zbog njegove nevjerojatne lakoće igranja između obruča. Ovom svečanom prilikom odajemo čast hrvatskomu košarkaškom velikanu: postavljamo spomen-ploču, a naša sportska dvorana od danas nosi ime Dražena Petrovića. Time nastavljamo jednu lijepu tradiciju koju smo započeli

prije nekoliko godina: imenovanje učionica, kabineta po hrvatskim velikanima. Tako je naš kabinet hrvatskoga jezika i književnosti nazvan po ocu hrvatske književnosti Marku Maruliću, kabinet fizike po znanstveniku Ruđeru Boškoviću, a kabinet narodnoga plesa po vrsnom koreografu Antunu Kričkoviću“, reče među inima ravnateljica škole. Ona se u svom govoru osvrnula na pojedine značajke sportske karijere Dražena Petrovića, kako je hrvatsku reprezentaciju odveo do najsajnijeg uspjeha, srebra na Olimpijadi u Barceloni, dvaput osvojio Euroligu, bio najbolji strijelac gotovo u svim natjecanjima u kojima je igrao, izabran je u treću petorku NBA lige, New Jersey umirovio je njegovu „trojku“, a njegovo veliko umijeće u košarci priznato je i time što je primljen u košarkašku Kuću slavnih...

I priča o Draženu nastavila se u igrokazu „Kratka priča o Draženu Petroviću“, u kojem su Danica Romac, Tena Šindik, Lovro Čelan, Edvin Čočaj, Zétény Sziva i Milan Plóderer uz čuvene izreke slavnoga košarkaša ispričali njegov životni put iz Šibenika do samoga vrha toga sporta. Na kraju predstave zajednički govora-hu: „Dražen Petrović živio je za košarku, živio je za sport, bio primjer i najmlađima, njegova i naša poruka je vama kao i nama samima: Uvijek dajem sve od sebe!“ Potom su se dvoranom oglasili akordi i riječi pjesme Petra Crljena: „Život leti, kapetane, mladost biži, a na srcu friži dok nas s našeg kampanela i sad bude od Boga batude, svoju si dobrotu ostavlja svima, nekoj do broj dicit s Baldekina“, koja je posvećena nikad prežaljnom kapetanu.

Dio publike...

Košarkašica Sara Heljić u vijencu djevojaka

Veleposlanik Republike Hrvatske u Mađarskoj Mladen Andrić zahvalio je na sjajnom poticaju te istaknuo kako je dan međunarodnoga priznanja Republike Hrvatske i ujedno se bilježi i dvadeset godina od teritorijalnog integriteta suverene i neovisne Hrvatske. „I to je zbilja jedan sjajan povod da i ova dvorana ovdje u središtu, u srcu Mađarske, u srcu Hrvatske u Mađarskoj dobije naziv Dražena Petrovića. Siguran sam da će sva događanja u ovoj dvorani, sportska i druga, povezivati Hrvatsku i Mađarsku, povezivati Budimpeštu i Zagreb te Šibenik“, reče među ostalom veleposlanik Andrić. Prigodni je govor imao i Károly Németh,

Igrom...

koji je rekao da spada u red onih sretnih Mađara kojima je dano da ne samo na filmskom platnu nego i osobno na sportskom terenu iskusi njegovo igračko umijeće, te je dodao da je Dražen Petrović samo jedanput zaigrao u Mađarskoj, još početkom 80-ih godina, kada je ekipa GANZ MÁVAG igrala s Košarkaškim klubom Šibenka u osmini završnice jednog europskog kupa. „Kada smo se pripremali za tu utakmicu, uostalom prvi susret bio je u Šibeniku, onda smo uzeli u obzir igračke veličine koje su predstavljale tu momčad, priznajem da nismo mnogo pozornosti pridavali jednom mladiću. U filmskim zapisima koje smo malo prije gledali, vidjeli smo ondašnjeg Dražena koji je zaigrao i pro-

tiv nas, i mogu reći da nas je dobro iznenadio. Na uzvratnom susretu u Budimpešti, kada smo već znali da nama nasuprot stoji jedan izvanredni igrač, pripremili smo naše najbolje igrače da trebaju dati sve od sebe, jer trebamo pobijediti, a za to trebamo zaustaviti njega, a Dražen nam je ubacio dvaput četiri poena, konkretno četrdeset i četiri poena u budimpeštanskoj sportskoj dvorani“, reče među ostalom g. Németh. „Nastavljamo priču o Draženu, ali sada već u društvu njegovih najbližih: majke Biserke i brata Aleksandra. Razgovor vodi novinarka Medijskog centra Croatia Kristina Goher“, rekla je voditeljica svečanoga programa gimnazijalka Tena Šindik. Potom je ravnateljici Ani Gojtan uručena i Cibonina zastava s budimpeštanske utakmice 1986. s potpisom Dražena Petrovića, što je školi darovao Mijo Karagić. Prije svečanoga čina otkrivanja spomen-ploče Draženu Petroviću svi nazočni minutom šutnje odali mu počast. Idejni je pokretač imenovanja sportske dvorane i postavljanja spomen-ploče profesor, bivši košarkaš Zoran Marijanović. I što na kraju reći? Za vrijeme programa svi oni koji su

nateljici Ani Gojtan uručena i Cibonina zastava s budimpeštanske utakmice 1986. s potpisom Dražena Petrovića, što je školi darovao Mijo Karagić. Prije svečanoga čina otkrivanja spomen-ploče Draženu Petroviću svi nazočni minutom šutnje odali mu počast. Idejni je pokretač imenovanja sportske dvorane i postavljanja spomen-ploče profesor, bivši košarkaš Zoran Marijanović. I što na kraju reći? Za vrijeme programa svi oni koji su

Mijo Karagić, Biserka Petrović, Ana Gojtan i Aleksandar Aco Petrović

znali toga sjajnoga, nesebičnoga i plemenitoga sportaša, po televizijskim prijenosima ili osobno na utakmicama divili se njegovoj veličanstvenoj igri, čitali o njemu, borili su se sa svojim osjećajima. Jednom davno Draženova je priča započeta u Budimpešti, ali od 15. siječnja i dalje traje i u tome gradu. A zlatna košarkaška lopta s HOŠIG-ovom porukom putuje u Muzejsko-memorijalni centar Dražen Petrović. Glavni sponzor događaja je VOX-Zagreb d. o. o, direktor Oleg Šimić; Svábbaud Kft Solymár, Bérces István, Bozi Zsolt; Sipo Patika Pečuh, Ivett Harmatha, Drijen d. o. o. Lučko-Zagreb, Zrinka i Darko Merda; Zuglói Sasok Sportegyesület Budimpešta, László Ronkay te mnogi drugi koji su pomogli u dostavi, prijevozu te organizaciji. Medijski je pokrovitelj svečanosti Medijski centar Croatia.

Kristina Goher

Otvoren niz pokladnih zabava bačkih Hrvata

Bunjevačko prelo u Baškutu

U organizaciji Kulturne udruge bunjevačkih Hrvata (utemeljena 2000.), 6. siječnja u Baškutu je priređeno već tradicionalno

Bunjevačko prelo. Time je otvoren niz pokladnih zabava, hrvatskih prela i balova u Bačkoj, koje će potrajati sve do korizme,

pa i dulje s obzirom na kratko pokladno razdoblje (Čista srijeda 14. veljače). Baškutsko je prelo obnovljeno 2000. godine, kada se organizacije primila novoutemeljena Kulturna udruga bunjevačkih Hrvata u Baškutu, a ponajviše zalaganjem Tereze Pap, koja je najzaslužnija da se prelo održalo do danas.

I na ovogodišnjem prelu okupilo se više od 200 gostiju, i pripadnika hrvatske narodnosti iz bačkih naselja i brojnih simpatizera, ljubitelja bunjevačkih napjeva i plesova. U predvorju priredbene dvorane priređena je prigodna izložba fotografija s prela od prijašnjih godina, a sudionici su ih mogli uzeti za uspomenu.

Baškutska zabava održana u mjesnoj priredbenoj dvorani već po tradiciji otvorena je najpoznatijom preljskom pjesmom, prepoznatljivim stihovima Nikole Kujundžića „Kolo igra, tamburica svira, pisma ječi ne da srcu mira“, a izveli su je članovi dušnočkog Orkestra „Zabavna industrija“. Okupljene je u ime organizatora pozdravila predsjednica bunjevačke udruge Ildika Pap, a Prelo je otvorio načelnik sela Zoltan Alszegi, koji uz ostalo

Prelo je otvorila Ildika Pap, predsjednica bunjevačke udruge.

Dio domaće mladeži i gosti

Redoviti gosti na baškutskom prelu

Neizostavno veliko kolo

ukaza na važnost očuvanja tradicije.

Nakon uvodne pjesme zaplesalo se veliko kolo, a u nastavku večeri za dobro raspoloženje pobrinuo se dušnočki Orkestar „Zabavna industrija“, pa je zabava uz druženje i dobru kapljicu vina potrajala do zore.

Niz od čak petnaest preljskih zabava u Bačkoj, koje će se idućih tjedana održavati svake subote, nerijetko i po tri istoga dana, 3. ožujka završava jedinstvenim Muškim prelom u Gari.

Stipan Balatinac

Javno saslušanje Hrvatske samouprave Baranjske županije

Hrvatska samouprava Baranjske županije, u suorganizaciji s katoljskom Hrvatskom samoupravom, 25. studenog održala je svoju godišnju, zakonom propisanu javnu tribinu u katoljskom domu kulture i Županijski hrvatski dan. Istoga dana, u organizaciji katoljske Hrvatske samouprave, priređena je svečanost otkrivanja spomen-ploče odgojiteljici Mariji Ostrogonac Kolar na zgradi nekadašnjeg vrtića koju je katoljska Hrvatska samouprava dobila na održavanje od Seoske samouprave, te je u njoj proteklih mjeseci priredila, a toga dana svečano otvorila zavičajnu zbirku.

Pet nazočnih od sedam zastupnika Hrvatske samouprave Baranjske županije

U domu kulture u sklopu Županijskoga hrvatskog dana organiziran je folklorni program uz nastup pečušskog KUD-a Baranja i Ženskoga pjevačkog zbora Augusta Šenoae, zatim zajednička večera i druženje, te bal uz mohački Orkestar Poklade.

Slijedom navedenog okupilo se dvjestotinja ljudi u domu kulture, a time i javnom saslušanju Hrvatske samouprave Baranjske županije. Od njezinih sedam zastupnika petero ih je pribivalo saslušanju: predsjednik Mišo Šarošac, dopredsjednica Ljubica Weber, Milica Murinyi Sörös, Milan Sabo, Brigita Štivić Sándor (uz njih je i zastupnica Vera Kovačević, a zastupnici Žuži Gregeš prestao je mandat; njezino je mjesto zauzela sljedeća s izborne liste, Jadranka Gergić).

Predsjednik Hrvatske samouprave Baranjske županije Mišo Šarošac dao je iscrpni izvještaj o financijskim sredstvima s koji-

Nagradom „Za baranjske Hrvate“ nagrađena je Anka Divjak

upravi za Natjecanje u kazivanju stihova „Josip Gujaš Džuretin“, fočskoj Hrvatskoj samoupravi za Hrvatski dan, smještaj i prehrana sudionicima pečušskog adventskog koncerta, izradba dva molina s logom Ministarstva ljudskih resursa, potpora jezičnom tečaju u Semelju, semeljskoj Hrvatskoj samoupravi, potpora KUD-u Marica, vijenac za obljetnicu Hrvatskoga kluba Augusta Šenoae, i obljetnicu Ženskoga pjevačkog zbora Augusta Šenoae, autobus na došašće u Zagrebu, potpora Orkestru Vizin, ukrašavanje priredbe usavršavanje hrvatskih zborova u Baranjskoj županiji, ukrašavanje crkve za pečuški Adventski koncert, potpora Hrvatskomu klubu Augusta Šenoae i Hrvatskoj kulturnoj udruzi Augusta Šenoae, potpora Božićnom koncertu u „Kodályu“, autobus za došašće u Martincima...

Ovogodišnja nagrada „Za baranjske Hrvate“ 2017, nakon raspisa javnog predlaganja odlukom zastupničkog tijela dodijeljena je bivšoj katoljskoj načelnici Anki Divjak i KUD-u Baranja. Čuli smo kako će se Županijski hrvatski dan i javna tribina Hrvatske samouprave Baranjske županije 2018. godine održati u Njaradu.

Branka Pavić Blažetin

Nagradom „Za baranjske Hrvate“ nagrađen je KUD Baranja

Međunarodni znanstveni skup „Pavao Matija Sučić“

ĐAKOVO – Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj

„Pavao Matija Sučić, biskup bosanski ili đakovački i srijemski, (11. siječnja 1767. – 13. travnja 1834.) 250 godina od rođenja“.

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti – Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Đakovu, u suradnji s Đakovačko-osječkom nadbiskupijom, Zavodom za kulturu vojvođanskih Hrvata u Subotici, Znanstvenim zavodom Hrvata u Mađarskoj u Pečuhu te Društvom hrvatskih književnika, organizirao je 15. prosinca međunarodni znanstveni skup „Pavao Matija Sučić, biskup bosanski ili đakovački i srijemski, (11. siječnja 1767. – 13. travnja 1834.) 250 godina od rođenja“. Dr. sc. Stjepan Blažetin (Pečuh) održao je predavanje – Pjesma Jánosa Pakróczyja Nepomuka prigodom imenovanja Pavla Matije Sučića za stolnobiogradskog biskupa, a dr. sc. Ladislav Heka (Segedin) održao je predavanje – Pavao Matija Sučić, stolnobiogradski i đakovački biskup iz roda bačkih Sučića Pačirskih.

Skup je održan na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu, gdje su okupljene u ime organizatora pozdravili mons. Pero Aračić, upravitelj Zavoda za znanstveni i umjetnički rad HAZU-a u Đakovu, te nadbiskup đakovačko-osječki u miru mons. Marin Srakić, potom Tomislav Žigmanov, prof. u ime Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata, dr. sc. Stjepan Blažetin u ime Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj te Mirko Čurić, prof., u ime Društva hrvatskih književnika.

Na skupu su održana ova predavanja: O *izvorima za povijest obitelji Sučić u Subotici (do konca prve polovice 18. stoljeća)* govorio je Vladimir Nimčević, dr. sc. Robert Skenderović govorio je na temu *Subotička plemićka porodica Sučića – od kapetana Luke do biskupa Pavla Matije*. Mons. Stjepan Beretić, župnik katedralne župe sv. Terezije Avilske u Subotici, govorio je na temu *Subotički župnik Pavao Sučić*. Na temu *Tragovi biskupa Sučića u literaturi njegova zavičaja* govorila je Katarina Čeliković, prof., iz Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata iz Subotice. Zadnje predavanje u prvom dijelu izložio je Tomislav Žigmanov, prof. iz Subotice, na

Sudionici skupa na grobu „Pavla Matije Sučića“ u kripti Đakovačke katedrale

temu *Dvije pjesme prigodnice za biskupa Sučića dvojice Mihalića*. Dr. sc. Ladislav Heka iz Segedina govorio je na temu *Pavao Matija Sučić, stolnobiogradski i đakovački biskup iz roda bačkih Sučića Pačirskih*. U radu je govorio o biskupu Sučiću kao stolnobiogradskom biskupu, te podsjetio da je tu službu obnašao vrlo kratko, 1 godinu i 10 mjeseci. Spomenuo je arhivske dokumente koje je istraživao i koji daju vrlo malo podatka o Sučićima.

Dr. sc. Stjepan Blažetin, ravnatelj Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj govorio je o Pjesmi Jánosa Pakróczyja Nepomuka prigodom imenovanja Pavla Matije Sučića za stolnobiogradskog biskupa. Pjesma je pisana na mađarskom jeziku i drugačija je jer se naslanja na klasičnu – humanističku, antičku tradiciju pisanja. To je vrijeme klasicizma koje je u Mađarskoj bilo izrazito jako te je pjesmu potrebno promatrati u tom kontekstu. Prigodnica se sastoji od 171 stiha, pretežno heksimetara, te se koristi poznatim formulama pohvalnoga govora.

Pavao Sučić u radovima i knjigama đakovačkih autora tema je o kojoj je izlagao Mirko Čurić, prof. iz Đakova. Prof. dr. Pero Aračić izložio je posljednje predavanje u nizu, nastalo u suradnji s vlč. Antom Pavlovićem, naslovljeno *Pavao Matija Sučić – bosanski ili đakovački i srijemski biskup*.

„Dobro je da se lik i djelo biskupa Pave Sučića proučava i da ovo ne bude tek usput, nego početak koji otkriva neke vidike njegova djela u koje tek treba ući. Mi blagoslivljamo Boga što nam ga je dao i želimo se njime nadahnjivati i u današnje vrijeme“, zaključio je u izlaganju prof. dr. Aračić. Izlaganja s ovoga skupa bit će tiskana u zborniku radova. MCC

ŠOKAČKA RIČ

Kulturno-znanstvena manifestacija Šokačka rič održana je 3. studenog u Vinkovcima u organizaciji Zajednica amaterskih kulturno-umjetničkih djelatnosti Vukovarsko-srijemske županije. Šokačka rič proučava, bilježi, njeguje i čuva slavonski dijalekt, odnosno šokačke govore. Znanstveni skup s međunarodnim sudjelovanjem Slavonski dijalekt okuplja znanstvenike i istraživače, a Štokavčici djecu i mladež osiguravajući budućnost šokačkim govorima. Nagradama velikim i malim dukatom poticajno se djeluje na istaknute pojedince koji proučavaju, podučavaju, populariziraju i kreativno njeguju govore slavanskoga dijalekta. Zbornik Šokačka rič ujedinjuje i trajno pohranjuje postignuća manifestacije. Autorica projekta, voditeljica znanstvenoga skupa, urednica i priređivačica zbornika jest dr. sc. Anica Bilić, znanstvena savjetnica, a voditeljica Štokavčića Ksenija Petričić.

Na Znanstvenome skupu s međunarodnim sudjelovanjem Slavonski dijalekt među deset predavača jubilarne, 15 Šokačke riči na skupu Slavenski dijalekti bila je i dr. Marija Prakatur iz Mohača koja je izlagala na temu: Dječja narodna nošnja mohačkih Šokaca i pripovijetke.

Trenutak za pjesmu

Časnom gospodinu Pavlu Matiji Sučiću Pačirskom prigodom njegove inauguracije za stolnobiogradskog biskupa
18. svibnja 1828.

Ulomak

**Slavi Subotica, cijela Bačka i bodroška zemlja
Plemenitog i velikodušnog znalca Pavla Sučića.
Dobru uspomenu neće izbrisati vrijeme koje prolazi,
Ime će njegovo i nakon sto godina blagoslovljeno biti.**

*János Pakróczy Nepomuk
Prijevod: Stjepan Blažetin*

Vrzino kolo i u Pečuhu

Joza Ivakić: Vrzino kolo (zajednička predstava Gradskog kazališta "Joza Ivakić" Vinkovci i Hrvatskog kazališta u Pečuhu), nova je premijera spomenutih kazališnih kuća, premijerno izvedena 10. studenog u Vinkovcima, a 13. prosinca u Pečuhu u Janus University Theatru. Predstava je izvedena i u osječkom Hrvatskom narodnom kazalištu 8. prosinca u sklopu XXVIII. Krležinih dana. „Vrzino kolo“ ljubavna je komedija u 4 čina. Tekst je napisao Joza Ivakić, a redateljsko je vodstvo preuzeo Vjekoslav Janković. Uloge tumače: Ivan Čačić, Matea Marušić, Katarina Baban, Denis Brižić, Hrvoje Seršić, Selena Andrić, Goran Smoljanović, Katarina Kristić, Vladimir Andrić, Zorko Bagić te varošani i plesači iz FA Lisinski Vinkovci. Kostimografija, scenografija, videoprojekcija – Saša Došen; glazba – Igor Valeri; koreograf – Danijel Šota; sceniski pokret – Petra Blašković; harmonika – Andrej Pezić; snimatelj – Davor Šarić.

Predstava etnografski obrađuje nekoliko isječaka iz građanskog života između svjetskih ratova. Istovjetnost prostora afirmiramo građanskim elementima kulturne baštine Vinkovaca kao što su jezik, glazba, kostim, životne navike, društvene vrijednosti, vjerovanja. Pisac gradi svijet drame kroz moralnu poruku o temeljnim društvenim odnosima kroz teme ljubavi, braka, suodnosa materijalnih i duhovnih načela. Suvremenske suodnose propitujemo suvremenim teatarskim jezikom kako bi priča svojom aktualnošću ostvarila davno piščevo htijenje i zaljubljenost u temeljne vrijednosti života u vinkovačkoj varoši.

„Vrzino kolo u kojem se sve događa jest kolo u kojem svatko želi biti glavni, svatko vuče na svoju stranu i stvara se metež. Muško – ženska tema bit će interesantna dokle god bude muškaraca i žena, a osobito dokle god bude muškaraca koji kao mala djeca vole uzeti igračku kojom se netko drugi igra. U predstavi se najviše bavimo emocijama i njih želimo prenijeti publici, kako bi činila ono što želi, što voli i da stane iza sebe, bude ponosna. Ljepota Ivakićeva „Vrzinog kola“ jest i u tome što s jedne strane donosi pučku tradiciju, a to su ljubavni odnosi, ljubavni zapleti, ljepota govora, glazbe, a s druge strane dva su čina napisana kao vodvilj, po kazališnim normama koje su bile u tom trenutku aktualne i moderne. Ivakić spaja najbolje od velikog kazališta i tradicijskoga pučkog teatra“, redateljve su riječi.

Gradsko kazalište Joza Ivakić iz Vinkovaca 10. studenoga 2017. godine proslavilo je sto godina kazališnog života u Vinkovcima, 85. godišnjicu smrti Joze Ivakića te deset godina profesionalnoga djelovanja. Svečane su obljetnice bile povod za postavljanje

ljubavne komedije Joze Ivakića *Vrzino kolo* (u koprodukciji s Hrvatskim kazalištem u Pečuhu).

Ivakićevo *Vrzino kolo* praižvedeno je u rujnu 1931. u Zagrebu i premijerno u prosincu 1931. godine u Osijeku te nakon toga više nije našlo put do kazališnih dasaka. Taj podatak zvuči pomalo začudno jer se radi o pitkom, dobro napisanom i zanimljivom tekstu s univerzalnim motivacijama likova. Sama radnja smještena je u varoš – urbano naselje (autor u didaskalijama unutrašnje uređenje opisuje kao građansko) te za razliku od većine tekstova koji se temelje na bogatstvu folklorne tradicije ovih prostora pokazuje i bogatstvo i postojanje „građanskoga sloja“, piše Alen Biskupović, *KAZALIŠTE.hr*, 13. studenoga 2017.

Branka Pavić Blažetin

Gajdaš Đuro Barac iz Mohača, godina 1970.

Na valovima hrvatskoga Jadrana

Koncert Olge Trubić Barbir u XIII. okrugu

U kazališnoj dvorani Prosvjetnoga središta Attila Józsefa, u organizaciji Hrvatske samouprave XIII. okruga, održan je cjelovečernji koncert Olge Trubić Barbir. Publika je uživala u pjesmama dalmatinskog ugođaja i dalmatinskim poskočicama te bećarcima i u narodnim pjesmama. Što je na kraju nagradila i burnim pljeskom. Riječ je o njezinu prvom budimpeštanskom nastupu.

Hrvatska samouprava XIII. okruga na svoje priredbe često dovodi hrvatske izvođače iz Mađarske, a kadšto i zvijezdu s hrvatske glazbene scene. Ovoga puta gošća njihove tradicionalne Hrvatske večeri bila je Olga Trubić Barbir iz Splita. Kako predsjednik ove samouprave Ladislav Romac reče, ona je bivša polaznica Hrvatskosrpske gimnazije, diplomirala je jugoslavistiku na Filozofskom fakultetu u Zagrebu te se naselila u Splitu. Radi kao sudski tumač za mađarski jezik Splitsko-dalmatinske županije i

kao turistički vodič. U slobodnom vremenu voditeljica je četiriju pjevačkih zborova i jedne plesne skupine, a kao samostalna glazbenica radi već tridesetak godina. Pojednim našim čitateljima poznato je da je ona rodom iz Kašada. Kako nam reče, svoju je sreću i ljubav pronašla u Zagrebu, točnije u Splitu, gdje živi već više od trideset godina. Trebalo joj je malo vremena da prihvati mentalitet toga kraja, ali uspješno se uklopila u društvo. Ljubav prema glazbi nosi s rodne grude, jer se u njihovoj kući neprekidno slušala glazba, te uvijek je i pjevala u nekome pjevačkom zboru. Od osnovne škole pa sve do fakulteta bila je i solopjevačica pokojeg sastava ili je nastupala uza svoju gitarsku pratnju. Nakon stanovita vremena odlučila se za solonastup kako bi mogla sastaviti, odabrati svoj repertoar pjesama što se, po njezinu sudu sviđa i publici. Poslije se odlučila za glasovir, u Zagrebu je sama financirala svoje školovanje, odlazila je na privatne sate, također i na sate pjevanja. Postupno se usavršila, što radi do dana današnjega, a jednako tako prati zbivanja glazbene scene.

Svoj je budimpeštanski koncert otvorila uspješnicom „Da te mogu pismom zvati“. Potom su se nizale uspješnice Olivera Dragojevića, Gabi Novak, Srebrnih krila, Vlade Kalembera, Miše Kovača, Slavonskih lola, Miroslava Škore sve do „Zbog jedne divne crne žene“

Kiće Slabinca. Gledatelji, doduše, na početku bili su pomalo sramežljivi, ali pri kraju već su hrabro zapjevali. Olga Trubić Barbir jedna je od rijetkih koji su uspjeli ostvariti svoje snove, voli i uživa u onome što radi, bilo da je riječ o prevođenju ili o scenskom nastupu. Što je bilo osjetno po njezinoj izvedbi, svaku je pjesmu prisvojila i sigurnim rukama pratila na sintetizatoru. Nakon koncerta druženje je nastavljeno na prijmu. *Kristina Goher*

Izlet u Tukulju

Polaznici budimpeštanskoga Hrvatskog vrtića, njih trideset i petero, u pratnji odgojiteljica i pedagoške asistentice, sredinom listopada boravili su na jednodnevnom izletu u Tukulju. Oni su bili gosti gradskoga Hrvatskog vrtića, gdje su ih toga sunčanoga dana lijepo dočekali i ugostili. Djeca su se odmah sprijateljila i zajedno se igrala. Po dogovoru s voditeljicom toga vrtića Maricom Gajárszky, za proljeće sljedeće godine očekuje se uzvratni posjet Tukuljaca. Nakon druženja u vrtiću, posjetili su Zavičajnu kuću gdje su djeca znatiželjno promatrala predmete rabljene u kućanstvu prošlih stoljeća. Djevojčice su se okupile oko kolijevke, a dječaci bili su oduševljeni ratarskim oruđem poput pluga, brane, jarma itd. Obilazak gradića nastavljao se prema igralištu. Vrtićaše iz mađarskoga glavnoga grada ugostila je obitelj Čepelsigeti, a sestre Andrea i Jadranka Čepelsigeti vodile su ih i pratile, a k njima se pridružila predstavnic samouprave Beáta Ecsedi i dušobrižnik. Objed je bio na otvorenome, u čemu su, naravno, djeca jako uživala. Nakon objeda djeca, ona smjelija, iskusi su svoje vještine u jahanju konja. Svi su bili oduševljeni i većinom su se i koristili prilikom. Bezbrizno su trčkarali u šarenoj jesenskoj prirodi, prošetali se i po prirodno šljunkovitoj obali Dunava. Od mnogo doživljaja i spoznaja umorni te s lijepim uspomena, stigli su u glavni grad. Budimpeštanski Hrvatski vrtić za ovaj izlet putem natječaja dobio je potporu Ministarstva ljudskih resursa, iznos od sto tisuća forinta.

FOTO: MIRELA KULCSAR

Jelica Kőrösi

41. Bal Koljnofskoga hrvatskoga društva

Koljnofski tamburaši su otvorili bal

Iako su u cijeloj okolici Hrvati imali zabavu druge janujske subote, njih 180 ljudi još je nek izabralo restoran Tercia i 41. hrvatsku noć Koljnofskoga hrvatskoga društva. To je temeljeno na pravi funda-

gih naselj, kot i iz Hrvatske i Austrije, a po prvi put u povijesti ovoga bala je dopeljan velik broj ljudi iz Bosne i Hercegovine. Pokidob je načelnik partnerske općine Kiseljaka skoro svako ljeto nazočan sa

sa zanimljivim programom i pohodom ovoga kraja. „Kad je prvi bal Koljnofcev organiziran s tom idejom da se Hrvati skupazovu barem jednoč u ljetu da se bezbrižno zabavljaju i veselu se jedan drugomu, onda je ov bal bio jedini u cijeloj okolici. Danas smo na to došli da smo dobar primjer pokazali cijelomu svitu, a mi Koljnofci se znamo dobro čutiti s našimi prijatelji kot i jedna obitelj“, istaknuo je pri pozdravni riči načelnik, a ujedno i predsjednik Koljnofskoga hrvatskoga društva, Franjo Grubić, pred kulturnim programom. Koljnofske tamburaše, s dirigentom Zoltanom Korlathom, u ovom sastavu još dovidob nismo vidili, ali pri svirki i jačenju su dokazali dalmatinske i gradišćanske pjesme jednako im idu na ruku i žice. Ražanac, koreografija Nenada Breke u izvedbi Koljnofskoga kola (pod peljanjem Andreje Egrešić i Dore Grubić), bio je doživljaj i zato jer se ples naslanja

Roland Ōsze prikzame od Krešimira Matašina pršut

Organizatorski štab u prijateljskom objamljenju

menti, kad od prlje se zna, kako u ovoj gostioni vičera, tako i zabava i štimung med Koljnofci svenek dojdou do vrhunca. Zvana domaćinov, došli su gosti i iz dru-

svojom hižnom družicom na ovoj zabavi, Mladen Mišurić Ramljak vjerojatno nije morao dugo nagovarati svoje zemljake da dotični vikend gostuju kod prijateljev

samo na ženski glas i na noge prez mužike, a koljnofska mlada generacija plesačice po ovom spektaklu je već nek običavajuća. Pinka-band u staroj dobroj formi se je pobrinuo za opuščenu zabavu do polnoć, kad su se konačno izvlikle glavne tombole (šesnaest), a najsrićniji su bili oni ki su dobili sedmodnevni boravak u Crikvenici ili Starigradu. Presenećeno se je mogao čutiti i Roland Ōsze, ki je po šaćanju pršuta najbliže pogodio kilograme i ovako je mogao prikzeti od (ljeta dugo jur darovatelja hrvatskoga pršuta) Krešimira Matašina, bivšega direktora Osnovne škole u Vukovini, već od šest kili zgodni kusić. U pauzi su i vridni koljnofski svirači u spontanoj formaciji zgrabili svoje instrumente i zabavljali još voljne goste ki pravoda su ostali na tančoškoj placi i ovaciji, po pravici, do snižnoga svitanja...

Tiho

Gosti iz Kiseljaka vidljivo su se dobro čutiti na balu partnerske općine

Adventska misa u Barči, županijski Dan Hrvata 2017 i tribina Hrvatske samouprave županije Šomođ

Adventska tamburaška misa u Barči

U sklopu županijskog Dana Hrvata 2017, 18. prosinca, u organizaciji Hrvatske samouprave županije Šomođ, u katoličkoj crkvi Krista kralja održana je Adventska tamburaška misa. Nju je predvodio vlč. Vlado Škrinjarić, župnik iz Podravske Moslavine, a nakon misnoga slavlja koje je pjevao zbor KUD-a Podravina, članovi KUD-a prikazali su badnji običaj. S članovima KUD-a rade Vesna Velin i Zoltán Vízvári.

Dobitnici Odličja „Za Hrvate“ s predsjednicom Hrvatske samouprave županije Šomođ Jelicom Čende

Javna tribina Hrvatske samouprave županije Šomođ

Nakon mise, u barčanskoj Gimnaziji „Széchenyi“ priređena je svečanost Županijskog dana Hrvata 2017, u sklopu čega održana je javna tribina Hrvatske samouprave županije Šomođ, u sklopu koje je priopćeno izvješće o ovogodišnjem radu uz dodjelu odličja zaslužnim pojedincima, a potom su učenici lukoviške osnovne škole sa svojom profesoricom Anicom Biczák Popović predstavili školski projekt pod nazivom „Vilin dar“, a potom program Doček Božića, nakon čega je slijedila zajednička večera i druženje uz glazbu Orkestra Vizin.

Članovi sedmočlane Hrvatske samouprave županije Šomođ jesu: predsjednica Jelica Čende, Klara Kovač, Ruža Šebešćen, Ruža Bunjevac, Bela Silađi, Jozo Dudaš i Ivo Pavleković.

Kako je u svom izvješću, koje su nazočni prihvatili bez pitanja, naglasila Jelica Čende, predsjednica Hrvatske samouprave županije Šomođ, ostvarili su sve što su planirali, ustrojili su priredbe vjerskog, kulturnog i sportskog značaja, te surađuju s KUD-ovima i samoupravama jer su tako i u ljudstvu i financijski jači, što je njima bitno.

Nabrojila je nekoliko ostvarenih vjerskih programa: organizirali su autobuse na državno hodočašće u Komar, Drvljance, Molve, sudjelovali s drugima u organizaciji svetih misa u Potonji, Lukovišću, Novom Selu, Izvaru, Barči, te organizirali hodočašće u Međugorje.

S KUD-ovima su bili na Dravskome proljeću u Sopju, u Izvaru, na Svetu Anu u Bojevu, na Ilinje u Brlobašu, organizirali tabor duđaša u Tomašinu, sudjelovali u HDS-ovoj priredbi Dan Hrvata u Starome Gradu, organizirali kulturnu večer u Barči, primili goste iz Gare, organizirali omiljeni regionalni bal u Barči, organizirali festival mladih u Brlobašu, bili na tamburaškom festivalu u Baji.

Od sportskih događaja naglasila je da su s jednom družinom sudjelovali na državnome malonogometnom turniru, organizirali

kuglanje u Barči, kup ribiča u Starinu, imali su gastro-sportske festivale, među inim i u Potonji, a i CRO TOUR 2017 bio je u Podravini, dodala je da su imali više gastrofestivala na kojima su sudjelovali sa svojom skupinom, te istaknula i televizijsko snimanje emisije Gasztróangyal u Barči, gdje su pekli kolače sa sirom, bili su na podravskoj i daranjskoj svinjokolji, festivalu u Brlobašu. Organizirali su za osnovnoškolce jezični tabor u Vlašićima na Pagu.

Zapitala se od čega su sve to ostvarili i kazala: iz državne potpore za djelatnost, državne potpore za obavljanje zadaća (za bodove), potpore za jezični tabor, potpore za hodočašće, za županijski dan, a tu je i potpora Generalnog konzulata Republike Hrvatske. Hrvatska samouprava županije Šomođ u 2017. godini gospodarila je s 11 017 029 forinta. U nastavku je predsjednica poklonima nagradila zastupnike Hrvatske samouprave županije Šomođ koji marljivo rade cijele godine, i to besplatno, a potom su predane županijske nagrade „Za Hrvate“ zaslužnim pojedincima, s odlukom zastupničkog tijela Hrvatske samouprave županije Šomođ. Dodijeljena su četiri odličja za one pojedince koji rade za „našu zajednicu“, za „naš narod“, reče Jelica Čende. Ove su godine Odličje „Za Hrvate“ (utemeljeno 2016. godine) primili: Vesna Velin za istaknutu djelatnost na području hrvatske kulture u

Dio nazočnih

županiji Šomođ, Jozo Solga za istaknutu djelatnost na području hrvatskoga društveno-političkog života županije Šomođ, Biserka Kolarić Brantner za istaknutu djelatnost na području hrvatskog odgoja i obrazovanja u županiji Šomođ, Milan Kovač za hrvatsku mladež u županiji Šomođ.

Potom je Klara Kovač, dopredsjednica Hrvatske samouprave županije Šomođ, zahvalila Jelici Čende, predsjednici Hrvatske samouprave županije Šomođ, na njezinu cjelogodišnjem radu.

Županijski Dan Hrvata 2017

Nakon javne tribine Hrvatske samouprave županije Šomođ, u sklopu koje je priopćeno izvješće o ovogodišnjem radu uz dodjelu odličja zaslužnim pojedincima, učenici lukoviške osnovne škole sa svojom profesoricom Anicom Biczák Popović predstavili su školski projekt pod nazivom „Vilin dar“, a potom program Doček Božića, nakon čega je slijedila zajednička večera i druženje uz glazbu Orkestra Vizin. Svi nazočni dobili su poklon-bombone za svoje božićno drveće.

Branka Pavić Blažetin

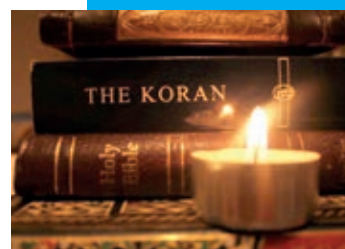
Mala stranica

MEĐUNARODNI DAN VJERSKIH SLOBODA

Međunarodna udruga za vjersku slobodu (IRLA), zadnje subote u siječnju obilježava Međunarodni dan vjerskih sloboda sa željom da ističe pravo na slobodu mišljenja, savjesti i vjere. To pravo uključuje slobodu da se javno ili osobno iskazuje vjera ili uvjerenje poučavanjem, praktičnim obavljanjem bogoslužjem i obredima. Pet najvećih svjetskih vjera jesu:

- **Kršćanstvo:** jednobožačka vjera s najviše vjernika diljem svijeta nastala je u Palestini u prvome stoljeću nakon Kristova rođenja. Ima otprilike dvije milijarde kršćana, a najviše ih je u Europi, Americi, Australiji i Africi. Kršćansku zajednicu čine pripadnici pojedinih crkava i vjerskih zajednica, primjerice katolici, protestanti, pravoslavci te pripadnici slobodnih crkava. U središtu je kršćanstva vjera u jednoga Boga, koji je stvoritelj svijeta i cijelog života na njemu. Kršćani Isusa Krista smatraju Sinom Božjim, koji je poprimio ljudski oblik, a nakon smrti uskrsnuo.
- **Islam:** na svijetu ima oko 1,5 milijarde vjernika. Islamsku je vjeru započeo čovjek zvan Muhamed početkom 7. stoljeća. Ključna su vjerovanja islama da je Alah jedini pravi Bog. Muslimani, sljedbenici islama, vjeruju da je Kur'an pretpostojeća i savršena riječ Alaha i da je Muhamed Alahov prorok. Sama riječ islam znači pokornost Božjoj volji.
- **Hinduizam:** ima oko 900 milijuna sljedbenika. Jedna od najstarijih vjera; njezini sveti spisi datiraju još iz razdoblja između 1400. i 1500. godine prije Krista. Pojam hinduizam dolazi od riječi Hindu, što je zapravo drugo ime za Indijca, čovjeka koji živi u Indiji. Hindusi vjeruju u jednog Boga Brahma, ali on djeluje u raznim oblicima. Hindusi su zaključili da se čovjek nakon smrti ponovno utjelovljuje, odnosno reinkarnira.
- **Kineska tradicionalna vjera:** oko 800 milijuna vjernika. Tri su glavne kineske religije odnosno filozofska učenja: taoizam, budizam, konfucijanizam. Dok se budizam bavi ponajprije životom poslije života, a konfucijanizam čovjekom, taoizam se uglavnom usredotočuje na prirodu i prirodni poredak, stoga je imao najveći utjecaj na feng shuija.
- **Budizam:** oko 700 milijuna sljedbenika. To nije prava vjera, nego više etika, filozofija ponašanja. Osnivač je budizma Siddharta Gautama – Buddha. Po njemu je budizam i dobio ime. Budistički monasi napuštaju život u obitelji, prijatelje i znance, te se posvećuje meditaciji, ne smiju gotovo ništa imati svoje, a hranu moraju prositi od drugih ljudi.

HRVATSKA POVIJEST IZ TJEDNA U TJEDAN

730 godina Vinodolskog zakonika

Vinodolski je zakonik jedan od najvrednijih spomenika srednjovjekovnoga hrvatskog jezika. Najstariji cjelovito sačuvani pravni dokument na hrvatskome jeziku sastavljen je 6. siječnja 1288. godine. Zakonik je važan kao izvor za proučavanje ranog feudalizma u Hrvatskoj, a sama činjenica da je taj dokument iz 13. stoljeća sastavljen na narodnom jeziku, svrstava ga u važne hrvatske kulturne spomenike. Vinodolski je zakonik pisan glagoljicom, to je zbornik pretežno običajnog prava vinodolskih općina (Novi, Ledenice, Bribir, Grižane, Drivenik, Hreljin, Bakar, Trsat, Grobnik). Sastoji se od 77 članaka u kojima su opširno razrađeni odnosi između gradova slobodne općine Vinodol i krčkih knezova. Napisan je na 14 pergamentnih listova. Tekst nije sačuvan u izvorniku, a najstariji rukopis (pohranjen u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu) pisan je glagoljicom u drugoj polovici 16. stoljeća. Prvi put ga je objavio Antun Mažuranić 1843. godine u časopisu Kolo.

Najstarija knjiga pisana glagoljicom je Vinodolski zakonik iz 1288. g.

VIC TJEDNA

Dva prijatelja

Razgovaraju dva prijatelja u baru. Jedan od njih upita:

– Zašto uvijek imaš zatvorene oči kada piješ alkohol?

– Liječnik mi je rekao da ne smijem ni „pogledati“ alkohol.

Rekordan broj trkača na VIII. Utrci „Mura“

Ukupno 117 trkača sudjelovalo je na VIII. Polumaratonskoj utrci „Mura“ 13. siječnja u organizaciji Osnovne škole „Nikola Zrinski“ i Udruge Zrinskih kadeta u Keresturu. Ove je godine prvi put održano natjecanje i za djecu dječjeg vrtića. Trkači su stizali iz pomurskih naselja i gradova i drugih mjesta, te iz Hrvatske. priredbu sa svojom nazočnošću uveličala je i dr. Szilvia Lubics, trkačica ultramaratona s mnoštvom međunarodnih medalja i priznanja.

Kerestur je vazda bilo mjesto gdje se ulagalo u šport, njihovi nogometaši, vatrogasci, stolnotenisači, ribolovci, trkači i danas su uspješni na raznim natjecanjima. Mjesna samouprava skrbi o uvjetima sporta, iz godine u godinu i materijalno potpomaže djelovanje sportskih udruga, odnosno izgradnjom velike sportske dvorane mještani i žitelji okolnih mjesta u svim vremenskim uvjetima imaju mogućnosti za sport. Djelatnici mjesne osnovne škole vrlo mnogo treniraju s djecom, pa zbog toga ima i zavidnih rezultata. Djeca iz keresturske škole već su godinama na đačkim olimpijadama, na kojima su u zadnjim godinama osvajali prva tri mjesta iz stolnog tenisa. U ustanovi već dugu tradiciju ima i trčanje, najveći je promicatelj toga dr. Erika Rac, učiteljica, koja je i

Keresturska učenica Maja Vargović ponosna je na zlatnu medalju.

čovjek stekne i prijateljstva. Ovogodišnja je utrka okupila rekordan broj trkača, što mi je posebno drago, a i to da su se djelatnici i djeca uključili u organizaciju. – reče učiteljica Rac pošto je stigla u cilj s trčanja najdulje staze, polumaratona. Po običaju, utrkivalo se u polumaratonu, četvrtmaratonu do šesnaestine maratona (2,67 km; 5,34 km; 10,7 km; 21,1 km), a polaznici dječjeg vrtića u 400 metara. Među prijavljenima bilo je čak 46 učenika iz keresturske škole, zatim

iz Belezne, Kaniže, Tiloša, Boršfe, Fičehaza, odraslih iz Miškolca, Jegerseka, Letinje, Kapošvara Somogyudvarhelya, Bečehela, Serdahela i Kotoribe. Trkača je dionica vodila kroza šume do mjesta utvrde Novoga Zrina i nazad. Mnogi su postigli osobni rekord unatoč uzbrdici, trkače su potpomagali učenici, roditelji, umirovljenici, liječnici. Najuspješniji su dobili medalje, a najveseliji trenutci bili su kada su najmlađi preuzeli medalje od vrsnog trkača dr. Szilvije Lubics. U kategoriji za dječje vrtiće prvo mjesto postigao je Zalan Farkaš, drugo Marcel Pavlic, a treće mjesto Mira Vargović. Zlatnu medalju u svojoj kategoriji postigli su ovi trkači: Mark Buda, Monika Goca, Aleks Kovač, Bence Kovač, Kornelija Nikli, Marcel Pavlic, Zoltan Rodek, Laci Sabo, Kiti Šomodí, Johana Teceli, Maja Vargović, Daniel Virovec, Ana Virovec, Erika Rac, Bence Bačo, gđa Orban, Đula Trenčenji, Hera Somer, Žuzana Tišler, Aron Baranji, Noemi Kertes, Kristofer Koler, Zoe Horvat, Balint Kovač, Petar Halapi, Ana Bagarus.

beta

Dr. Szilvia Lubics dodjeljuje medalje najmlađim trkačima.

sama trkačica, članica kaniškoga Kluba trkača. Ona vodi sa sobom i kerestursku djecu na razne utrke, biciklijade. U školi se trči redovito, a broj djece iz godine u godinu raste.

– Ljubav za sportom treba potaknuti u što ranijoj dobi, a poslije će to postati navika. Noge su svakomu pri ruci, trčanje ne iziskuje previše materijalnih ulaganja, treba imati samo sportske cipele i dobru volju. Uvijek naglašavam da je trčanje jako zdravo i tijekom sporta

21. Undanski bal Hrvatov u Horpaču

Koljnof ljetos nije bio prvi u balskoj sezoni, kade su Hrvati održali svoju zabavu, jer na isti dan, 13. januara, u subotu, i undanski folkloriši ter mjesna Hrvatska samouprava su pozvali svoje ljude, željne druženja i zabave u horpački restoran Tamás. Iako je lani na jubilarnom balu bilo od toga rič da Undanci neće više na se zeti dužnost organizacije ove priredbe, jedna od najaktivnijih plesačic Čila Pinter se je

FOTO: HKD VESELI GRADIŠĆANCI

zalagala da će sve naštimati za hrvatsku noć. Po riči Štefana Kolosara, predsjednika Hrvatske samouprave, Undanci i njevi gosti iz Prisike, Kisega, Vedešina i Koljnofa, kih 110 ljudi, i ovput su se dobro ćutili uz obilnu i odličnu večeru i druženje. Bal su otvorili, po običaju, tančoši i tamburaši HKD-a Veseli Gradišćanci iz Unde. Slavoniju, koreografiju Srđana Buranića-Borote, i ovom prilikom su s velikim veseljem predstavili folkloriši, a tamburaši su s gradišćanskim blokom jačak napravili dobar štimung. Vridne i brojne tombole, ke su ponudjene sa strane privatnikov, firmov i peršonov, podiljene su za iznenadjenje, a najsrčniji dobitnik je bio svakako on, ki je dostao glavnu nagradu, divlju svinju ka je darovana za bal od predsjednika Lovačkoga društva, Undanca Štefana Parragha. Hrvatska mužika petroviskoga Janoša Timara je „tukla“ sve do rane zore, a nigdor ne more tvrditi da u sprijateljivanju, diskusiji i beskrajnoj radosti nisu brzo odletile minute i ure...
Tiho

Adventska večer u Olasu

U organizaciji olaske Hrvatske samouprave, 2. prosinca priređeno je uobičajeno okupljanje u došašću pod nazivom Adventska večer. Kulturni program je započeo u poslije-podnevnim satima u mjesnom domu kulture, kaže predsjednica tamošnje Hrvatske samouprave Ana Rozinger.

Nastupili su: muško pjevačko Društvo BelAmi iz Hrvatske i Mladi tamburaši iz Mohača pod vodstvom Joške Kovača. Prepun je bio mjesni dom kulture, okupilo se stotinjak gledatelja i izvođača. Velik su pljesak pokupili mladi Olasci, brat i sestra Marko i Darinka Horvat. Marko, koji uči svirati na harmonici, ali već i sada umješan je svirac, i njegova sestra Darinka koja je kazivala prigodne stihove na hrvatskom jeziku. To su naša „hrvatska djeca“ kaže mi Ana. Nažalost, sve nas je manje u Olasu, zaključuje. Mladi tamburaši iz Mohača pod vodstvom Joške Kovača, kao i uvijek, oduševili su svojim nastupom. Ta zajednica učitelja i učenika rijetko se viđa na pozornici, a umijeće koje ona daruje, svima nama je dar i za svaku je pohvalu, vjerujem kako je to pokazao i nastup u Olasu. Njihovoj se svirci iz gledališta priključilo pjevanjem i muško pjevačko društvo BelAmi, ali i svi ostali. Nakon njih na pozornicu su došli članovi muškoga pjevačkog Društva BelAmi iz Belišća sa svojom učiteljicom dirigenticom Aleksandrom Čeliković Cvidrak. Polusatni program zbora koji se sastoji od petnaest članova i ove je godine oduševio Olasce, naime oni su i lani nastupili na olaskoj Adventskoj večeri. Društvo je utemeljeno 2016. godine, a koliko su napredovali pokazali su sada i svojim prijateljima u tom ljupkom selu. Došli su i prijatelji iz Gajića, ove godine u nešto manjem broju, ali su bili tu.

Kako i priliči šokačkim Hrvatima, sve je okupljene čekao bogat šokački stol. Nije na njemu nedostajalo kruha, vina, voća, oraha, kukuruza, žita, sve u nadi uroda i u nastupajućoj godini, a ni „turkinja“ od koje je mirisala cijela dvorana i koju su svi željeli kušati. Svi su došli s darom u ruci, netko je ispekao kolače, netko pogačice, kiflice... Prekrasna dekoracija krasila je dvoranu. Slijedila je zajednička večera, dugi razgovori i zajedničko pjevanje u adventskom ozračju, a s prijateljima iz Hrvatske, što je veoma važno, razgovor je tekao na milomu materinskom jeziku, hrvatskom.

I ova je večer bila poradi okupljanja i jačanja naše male šokačkohrvatske zajednice, kaže Ana i zahvaljuje i ovim putem svim pomagačima.
Branka Pavić Blažetin

STRIZIVOJNA

Dana 6. siječnja, u organizaciji strizivojskoga KUD-a Šokadija, održan je redoviti Božićni koncert Društva na Sveta tri kralja, u strizivojskome Hrvatskom domu. Ovoga je puta na nastup pozvan i salantski KUD Marica. Naime, Strizivojna i Salanta njeguju dugogodišnje prijateljske veze.

ULAZNICA NA HRVATSKI BAL

Sambotel, 27. januara 2018.

Organizatori:
Hrvatska samouprava Gornji Četar
Samouprava Gornji Četar

Misto bala:
Kulturna i Športska dvorana Agora

Program:
19.00 Primanje gostov
20.00 Pozdravne riječi

Folklorni program:
HKD Četareci - Zbor Rozmarin Gornji Četar

Muzika:
Šad ili Nikad (HR)
Pinkiea (HU)
Pancze -Rock (HU)

Najsrdačnije Vas čekaju organizatori iz Gornjeg Četara!
Ulaznica/ bešpješgy: 4.000Ft /2.500Ft

BELIŠĆE

U organizaciji belišćanskoga Muškog pjevačkog društva BelAmi, 5. siječnja održan je Koncert združenih ansambala pod nazivom „Ljubav – to smo mi“ u Središtu za kulturu „Sigmund Romberg“. Na koncertu su sudjelovali Zborovi iz Baranjske županije u Mađarskoj i Tamburaški orkestar Vizin koje je tijekom jeseni podučavala zborovođa Aleksandra Čeliković Cvidrak, uz potporu Udruge baranjskih Hrvata. Gđa Čeliković zborovođa je više zborova, tako i Muškoga pjevačkog društva BelAmi i dardskog Ansambla CroArte koji su također sudjelovali na ovom koncertu.

BUDIMPEŠTA

HDS-ov predsjednik Ivan Gugan sazvaio je sjednicu Skupštine Hrvatske državne samouprave za 3. veljače 2018. godine u 10 sati u Ured Hrvatske državne samouprave (1089 Budimpešta, Bíró Lajos u. 24). Za sastanak predložio je ovaj dnevni red: 1) Predsjednikovo izvješće o radu između dviju sjednica Skupštine, izvješće o izvršenju odluka kojima je rok istekao, izvješće o odlukama za koje je bio ovlašten predsjednik; 2) Izvješće glasnogovornika Hrvata u Mađarskom parlamentu; 3) Donošenje odluke o planu godišnjeg odmora predsjednika Hrvatske državne samouprave; 4) Prihvat Plana poslovanja Zavičaja d. o. o. za 2018. godinu; 5) Rasprava o osiguranju potpore iz državnog fonda za: izdavanje Hrvatskoga glasnika; djelovanje Radija Croatica; djelovanje Internetskog TV-a; djelovanje Hrvatskoga kulturnog središta Croatica; izdavanje narodnog časopisa „Barátság“ za 2018. godinu; 6) Prihvat Plana poslovanja Neprofitnog poduzeća Croatica za 2018. godinu; 7) Izmjene i dopune Proračuna HDS-a, ureda i ustanova za 2017. godinu; 8) Prihvat proračuna HDS-a i ustanova za 2018. godinu; 9) Pripreme za parlamentarne izbore; 10) Razno.

BARČA, VIROVITICA

Na poslovnom susretu u Barči Tibor Kocsis, voditelj Poduzetničkog centra Šomođske županije, ureda u Barči, potvrdio je predstavnicima HGK – Županijske komore Virovitica, kao jednom od organizatora 23. Viroexpoa, već tradicionalni nastup i predstavljanje gospodarstva Šomođske županije i grada Barče, na temelju uzajamnosti, na 23. Viroexpou u Virovitici, 23. do 25. veljače 2018. godine. Mađarska sudjeluje na Viroexpou od 2001. godine. Hrvatska gospodarska komora – Županijska komora Virovitica ima potpisan Sporazum o suradnji i iznimno živahnu suradnju s Trgovačko-industrijskom komorom iz Kapošvara i Poduzetničkim centrom Šomođske županije glede promicanja gospodarstva, a poradi jačanja međusobne gospodarske suradnje Hrvatske i Mađarske. Na osnovi uzajamnosti gospodarstvo Virovitičko-podravskoga županije predstavlja se u neprekidnosti na sajmovima u Barči, Kapošvaru ili Pečuhu, a mađarsko gospodarstvo, odnosno Šomođska županija i grad Barča, redovito se predstavljaju na sajmu Viroexpo u Virovitici. (HGK ŽK Virovitica)

BARČA

U organizaciji Hrvatske narodnosne samouprave, u tom se gradu 3. veljače organizira Barčanski regionalni hrvatski bal, u predvorju Gimnazije „Ferenc Széchenyi“, s početkom u 19 sati. Goste bala zabavljat će pečuški Orkestar Vizin, uz Tamburaški orkestar Svirici moji iz Pitomače. U programu otvaranja bala nastupa barčanski KUD Podravina. Pokrovitelji su večeri Hrvatska narodnosna samouprava grada Barče, Hrvatska samouprava Šomođske županije, KUD Podravina i udruga Zajednica podravskih Hrvata.

KEMLJA

Hrvatska samouprava srdačno poziva Vas i Vašu familiju na tradicionalni HRVATSKI BAL 3. februara, u subotu, u Kulturni dom. Program počinje u 19 ura, nastupaju domaće kulturne grupe. Za mužiku čedu se skrbiti Štefko i Rebeka, a zvana toga goste čekaju i vridne tombole. Ulaznice su za 1000 Ft, a tombola za 200 Ft. Svakoga srdačno čekaju organizatori!